

TIETOSUOJA- JA SALASSAPITOLIITE

HELSINGIN KAUPUNKI

Päivitysversio 20.11.2018

Sisällys

A. JOHDANTO	3
1. Määritelmät	3
2. Yhteyshenkilöt.....	4
3. Tietosuoja- ja salassapitoliitteen tausta ja tarkoitus	4
4. Alihankinta.....	5
B. TIETOTURVALLISUUS JA SALASSAPITO	5
5. Sopijapuolten yleiset velvoitteet	6
6. Toimittajan tietoturvallisuus.....	6
6.1 Henkilöstöturvallisuus ja turvallisuusselvitykset.....	7
6.2 Tietoaineistoturvallisuus	8
6.3 Pääsy tiloihin.....	8
6.4 Pääsy järjestelmiin ja tietoihin.....	8
7. Tietoturvaloukkausten käsittely	9
8. Tietoturvallisuuteen liittyvä muutoshallinta ja kehittäminen.....	10
9. Salassapito.....	11
C. HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELY.....	12
10. Henkilötietojen käsittely.....	12
D. MUUT EHDOT	15
11. palvelun seuranta ja tarkastaminen	15
12. Auditointi	16
13. Sopimussakko.....	17
14. Vahingonkorvaus	18

A. JOHDANTO

1. Määritelmät

- (1) **Alihankkija** tarkoittaa Palvelusopimuksen mukaisia Palveluntuottajan alihankkijoita.
- (2) **Palvelu** tarkoittaa palvelua, josta Tilaaja ja Palveluntuottaja ovat sopineet Palvelusopimuksessa sekä sen liitteissä. Tärkeimpänä sopimuksen sisällön määrittäjänä on Palvelunkuvaus (sopimuksen liite 1).
- (3) **Palvelusopimus** tarkoittaa Tilaajan ja Palveluntuottajan välillä tehtyä kohdassa 3 (1) määriteltyä sopimusta liitteineen.
- (4) **Suojattava tieto** tarkoittaa kaikkea sellaista tietoa tiedon muodosta riippumatta, jonka Sopijapuoli on luovuttanut toiselle Sopijapuolelle, tai jonka Tilaaja on tallentanut Palveluun, tai joka on syntynyt Palvelun tuottamisessa, tai jonka Sopijapuoli on muuten saanut tietoonsa, ja
 - i. joka on määritelty salassa pidettäväksi viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999, jäljempänä ”julkisuuslaki”) tai muussa lainsäädännössä; tai
 - ii. kyseessä on sellaisen asiakirjan tieto, joka ei ole vielä tullut julkisuuslain tarkoittamalla tavalla julkiseksi; tai
 - iii. kyseessä on muu tieto, jonka Tilaaja on merkinnyt salassa pidettäväksi tai kuuluvan Suojattaviin tietoihin tai jonka Toimittaja tiesi tai olisi pitänyt tietää kuuluvan tällaisiin tietoihin; tai
 - iv. kyseessä on muu tieto, jonka Sopijapuolet ovat sopineet kuuluvan Suojattaviin tietoihin; tai
 - v. kyse on henkilötiedoista tai henkilörekisteristä; tai
 - vi. kyse on muusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastiedosta.
- (5) **Sopijapuolet** tarkoittaa Pääsopimuksessa määriteltyjä **Tilaajaa** ja **Palveluntuottajaa**.
- (6) **Tietosuoja-asetus** tarkoittaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta.
- (7) **Henkilötietojen käsittely** tarkoittaa Tietosuoja-asetuksen 4 artiklan mukaisesti toimintoa tai toimintoja, joita kohdistetaan henkilötietoihin tai henkilötietoja sisältäviin tietojoukkoihin joko automaattista tietojenkäsittelyä käyttäen tai manuaalisesti, kuten tietojen keräämistä, tallentamista, järjestämistä, jäsentämistä, säilyttämistä, muokkaamista tai muuttamista, hakua, kyselyä, tietojen luovuttamista siirtämällä, levittämällä tai asettamalla ne muutoin saataville, tietojen yhteensovittamista tai yhdistämistä, rajoittamista, poistamista tai tuhoamista.
- (8) **Tietosuoja- ja salassapitoliite** tarkoittaa tätä Palvelusopimuksen liitteenä olevaa asiakirjaa.

2. Yhteyshenkilöt

- (1) Tilaajan yhteyshenkilö tietoturvasasioissa:
- (2) Toimittajan yhteyshenkilö tietoturvasasioissa:
- (3) Sopijapuolet sitoutuvat ilmoittamaan välittömästi toisilleen tietoturvasasioiden yhteyshenkilön vaihtumisesta.

3. Tietosuoja- ja salassapitoliitteen tausta ja tarkoitus

- (1) Sopijapuolet ovat tehneet Sopimuksen ikääntyneiden palveluasumisesta (HEL2019-011004), jolla Sopijapuolet ovat sopineet Palvelun tuottamisesta.
- (2) Tässä Tietosuoja- ja salassapitoliitteessä määritellään Sopijapuolten välillä noudatettavat turvallisuusjärjestelyt ja Suojattavaa tietoa koskevat järjestelyt Palvelusopimuksen sisältämän Palvelun tuottamisessa sekä kaikessa Pääsopimukseen liittyvässä Sopijapuolten välisessä yhteistyössä.
- (3) Sopijapuolet tiedostavat, että Pääsopimuksen perusteella toimitettavaan Palveluun sisältyy sellaista tietoa, jonka salassa pysyminen voi olla mm. Tilaajan ja yksilöiden turvallisuuden ja oikeuksien, Tilaajan toiminnan, lainsäädännön asettamien oikeuksien ja velvollisuuksien sekä viranomaisia ja yksilöitä sitovien ohjeiden noudattamisen kannalta kriittistä. Tällä Tietosuoja- ja salassapitoliitteellä Sopijapuolet pyrkivät varmistamaan, että Suojattavat tiedot pysyvät salassa ja Palvelun tuottamisessa noudatetaan tietoturvasuutta koskevaa lainsäädäntöä.
- (4) Huolimatta siitä, mitä Palvelusopimuksessa tai muissa Sopijapuolten välisissä sopimusasiakirjoissa on mahdollisesti sovittu tämän Tietosuoja- ja salassapitoliitteen piiriin kuuluvista asioista tai niihin liittyvistä vastuista taikka sopimusasiakirjojen keskinäisestä pätevyysjärjestyksestä, tätä Tietosuoja- ja salassapitoliitettä sovelletaan aina ensisijaisesti tämän Tietosuoja- ja salassapitoliitteen piiriin kuuluvissa asioissa.

4. Alihankinta

- (1) Palveluntuottaja ei saa ilman Tilaajan antamaa kirjallista ennakkolupaa käyttää henkilötietojen käsittelyyn muita alihankkijoita kuin Palvelusopimuksessa ennalta määritellyt Alihankkijat. Palveluntuottajan on ilman aiheetonta viivästystä tiedotettava Tilaajalle kirjallisesti kaikista suunnitelluista muutoksista, jotka koskevat henkilötietojen käsittelijöinä toimivien Alihankkijoiden lisäämistä tai vaihtamista. Selvyden vuoksi todettakoon, että Alihankkijoilla ei ole oikeutta

tehdä muuta kuin avustavia työtehtäviä. Vastuuta palveluntuotannosta ja henkilötietojen käsittelystä ei koskaan voi siirtää Alihankkijoille.

- (2) Palveluntuottajan tulee huolehtia siitä, että se pystyy noudattamaan tämän Tietosuoja- ja salassapitoliihteen ehtoja myös käyttäessään Alihankkijoita. Palveluntuottajan on tiedotettava Alihankkijalle tämän Tietosuoja- ja salassapitoliihteen mukaisista velvoitteista sekä siitä, että toiminnan saattamisesta Tietosuoja- ja salassapitoliihteen edellyttämälle tasolle saattaa aiheutua kustannuksia. Tilaaja ei vastaa näistä kustannuksista. Palveluntuottaja vastaa kaikissa tapauksissa Alihankkijoidensa toimenpiteistä kuten omistaan.
- (3) Palveluntuottaja vastaa siitä, että sen Alihankkijat toimivat tämän Tietosuoja- ja salassapitoliihteen ehtojen mukaisesti. Palveluntuottaja vastaa Alihankkijoistaan samalla tavoin kuin omasta toiminnastaan. Palveluntuottaja vastaa siitä, että Tilaajan tämän liihteen mukainen Tilaajan tarkastusoikeus ulottuu myös Palveluntuottajan Alihankkijoihin.
- (4) Palveluntuottaja vastaa siitä, että Alihankkijan työntekijät, jotka osallistuvat Palvelujen toimittamiseen Tilaajalle, ovat tietoisia ja sitoutuneita noudattamaan tämän Tietosuoja- ja salassapitoliihteen ehtoja.
- (5) Tässä Tietosuoja- ja salassapitoliihteessä Palveluntuottajan henkilöstölle asetettavia velvoitteita sovelletaan myös Alihankkijan Palvelun tuottamiseen osallistuvaan henkilöstöön.

B. TIETOTURVALLISUUS JA SALASSAPITO

5. Sopijapuolten yleiset velvoitteet

- (1) Palveluntuottaja ja sen Alihankkija noudattavat tätä Tietosuoja- ja salassapitoliihtettä ja Tilaajan tietoturvasuohjeita Palvelun tuottamisessa. Lisäksi Palveluntuottaja ja sen Alihankkija noudattavat Palveluntuottajan sisäisiä tietoturvasuohjeita siltä osin, kuin ne eivät ole ristiriidassa Pääsopimuksen, Pääsopimuksen liihteiden, tämän Tietosuoja- ja salassapitoliihteen tai Tilaajan tietoturvasuohjeiden kanssa.
- (2) Tilaajan tietoturvasuohjeet sisällytetään Palvelun dokumentaatioon. Ohjeiden muutoksista ja muutosten vaikutuksista Palvelun tuottamiseen sovitaan erikseen kirjallisesti.
- (3) Palveluntuottaja vastaa siitä, ettei Tilaajan Suojattavien tietojen luottamuksellisuus, saatavuus tai eheys vaarannu Palveluntuottajan henkilöstön huolimattomuuden, virheellisten työtapojen tai muun tämän Tietosuoja- ja salassapitoliihteen tai Palvelusopimuksen vastaisen toiminnan johdosta.
- (4) Palveluntuottaja vastaa siitä, että sen tuottama Palvelu on vikasetokykyinen ja Palveluun tallennetut tiedot pystytään palauttamaan nopeasti fyysisen tai teknisen vian sattuessa.

- (5) Tilaaja vastaa siitä, että se noudattaa omassa toiminnassaan tätä Tietosuoja- ja salassapitoliiitettä ja tietosuojaa koskevaa lainsäädäntöä ja pyrkii kaikin kohtuullisin keinoin myötävaikuttamaan Palveluntuottajan mahdollisuuksiin toimia tämän liitteen mukaisesti.
- (6) Tilaaja laatii tarvittaessa tietojärjestelmäselosteen viranomaisten toiminnan julkisuudesta ja hyvästä tiedonhallintatavasta annetun asetuksen edellyttämällä tavalla.

6. Palveluntuottajan tietoturvallisuus

- (1) Palveluntuottaja informoi Tilaajaa Palvelun tietoturvallisuudesta ja muista vaatimustenmukaisuuteen liittyvistä seikoista pitämällä Tilaajaan aktiivisesti yhteyttä ja siten, että Tilaaja on niistä jatkuvasti tietoinen.
- (2) Palveluntuottaja sitoutuu toteuttamaan riskiä vastaavan turvallisuustason varmistamiseksi asianmukaiset tekniset ja organisatoriset toimenpiteet Suojattavien tietojen käsittelyn turvallisuuden varmistamiseksi ottaen huomioon uusin tekniikka ja toteuttamiskustannukset, käsittelyn luonne, laajuus, asiayhteys ja tarkoitukset sekä luonnollisten henkilöiden oikeuksiin ja vapauksiin kohdistuvat, todennäköisyydeltään ja vakavuudeltaan vaihtelevat riskit sekä noudattamaan Tilaajan ohjeita ja mahdollisia Tilaajan ohjeiden päivityksiä.
- (3) Palveluntuottaja määrittelee organisaatiossaan tietoturvallisuuteen liittyvät tehtävät ja vastuut sekä nimeää henkilöt Palveluun liittyvistä tietoturva-asioista tiedottamiseen ja tietoturvapoikkeamista raportointiin. Palveluntuottaja ulottaa vastaavan velvollisuuden myös Palvelun toimittamiseen liittyviin Alihankkijoihin.
- (4) Palveluntuottaja vastaa siitä, että sen ja sen Alihankkijan henkilöstön käytettävissä on helposti saatavilla olevat ajantasaiset ja asianmukaiset tämän Tietosuoja- ja salassapitoliiitteen mukaiset tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvät ohjeistukset ja dokumentit.
- (5) Tietoturvallisuuspäivityksien, käyttöoikeuksien valvonnan, käyttöoikeuksien hallinnan ja muiden vastaavien tietoturvallisuuteen liittyvien käytäntöjen osalta sovelletaan Tilaajan tietoturvallisuusohjeissa määriteltyjä tai erikseen sovittuja käytäntöjä.

6.1 Henkilöstöturvallisuus ja turvallisuusselvitykset

- (1) Palveluntuottaja ylläpitää ajantasaista listaa Palvelun tuottamiseen osallistuvien henkilöiden kulkuoikeuksista, pääsyoikeuksista ja käyttövaltuuksista.
- (2) Tilaaja voi edellyttää turvallisuusselvityksistä annetussa laissa (726/2014) määritellyissä tilanteissa kyseisessä laissa tarkoitettua turvallisuusselvitystä tai tarvittaessa tasoltaan vastaavaa ulkomaista turvallisuusselvitystä Palvelun tuottamiseen osallistuvista Palveluntuottajan tai sen Alihankkijan työntekijöistä, jotka käsittelevät Suojattavia tietoja tai pääsevät järjestelmiin, jotka sisältävät Suojattavia tietoja.

- (3) Turvallisuusselvityksen kohteena olevan henkilön suostumuksen hankkimisesta ja turvallisuusselvityksen teettämisestä vastaa Palveluntuottaja.
- (4) Tilaaja vastaa edellä kuvattujen turvallisuusselvitysten kustannuksista. Mikäli turvallisuusselvitys tulee uudelleen tehtäväksi sen vuoksi, että Palveluntuottajan tai sen Alihankkijan henkilöstössä tapahtuu Tilaajasta riippumaton vaihdos tai lisäys, Palveluntuottaja vastaa uuden henkilön turvallisuusselvityksen teettämisen kustannuksista.

6.2 Tietoaineistoturvallisuus

- (1) Palveluntuottaja noudattaa julkisuuslaissa tarkoitettua hyvää tiedonhallintatapaa, hyvää tietojen käsittelytapaa, Tietosuoja-asetusta sekä muuta tietojen suojaamista ja tietosuojaa koskevaa lainsäädäntöä Palvelun tuottamisessa.
- (2) Tilaajalla on oikeus luokitella Suojattavat tiedot niiden suojaustarpeen perusteella ja määritellä kullekin luokalle tietoturvallisuustaso ja sen mukaiset tietoturvatoteennäköisyydet ja -ohjeet. Palveluntuottaja käsittelee Tilaajan Suojattavia tietoja Tilaajan luokitusten edellyttämällä tavalla.

6.3 Pääsy tiloihin

- (1) Palveluntuottajan ja sen Alihankkijan sellaiset tilat, joissa säilytetään, käytetään tai muutoin käsitellään Suojattavia tietoja (jäljempänä Tilat), tulee olla asianmukaisesti suojattu lukituksella ja muilla tarpeellisilla toimenpiteillä luvattoman pääsyn estämiseksi Tiloihin ja siellä oleviin Suojattaviin tietoihin.
- (2) Mikäli Palvelua suoritetaan Palveluntuottajan tai sen Alihankkijan tiloissa, Toimittajan tulee varmistaa Tilojen tarkoituksenmukainen fyysinen turvallisuus tulipalon, sähkökatkosten, vesivaurioiden, ulkopuolisten häiriötekijöiden yms. erityistilanteiden varalta. Sopijapuolet sopivat tarvittaessa Palveluun liittyvistä tarkemmista vaatimuksista.
- (3) Henkilöt, joille ei ole myönnetty oikeutta Suojattaviin tietoihin tai niitä sisältäviin järjestelmiin kohdan 6.4 mukaisesti, saavat oleskella Tiloissa ainoastaan valvonnan alaisina. Valvontaa ei edellytetä, mikäli Suojattavia tietoja säilytetään tai käsitellään Tiloissa siten, että nämä henkilöt eivät voi päästä niihin käsiksi.
- (4) Henkilöiden, joilla on pääsy Suojattaviin tietoihin, tulee olla tunnistettavissa kuvallisella henkilökortilla tai muulla vastaavalla tavalla.

6.4 Pääsy järjestelmiin ja tietoihin

- (1) Palveluntuottaja vastaa siitä, että Suojattavia tietoja annetaan, sellaisia tietoja pääsee käsittelemään tai pääsy sellaisia tietoja sisältäviin järjestelmiin sallitaan

vain nimetyille Palveluntuottajan ja sen Alihankkijan henkilöstöön kuuluville henkilöille, joille on annettu oikeus päästä kyseisiin järjestelmiin tai tietoihin, ja jotka ovat tietoisia salassapitoa koskevista velvoitteistaan.

- (2) Palveluntuottaja vastaa siitä, että kohdassa 6.4(1) tarkoitetut henkilöt noudattavat tätä Tietosuoja- ja salassapitoliiitettä.
- (3) Palveluntuottaja vastaa siitä, että kohdassa 6.4(1) tarkoitettu henkilö on tehnyt kirjallisen, tämän Tietosuoja- ja salassapitoliiitteen mukaisen salassapitositoumuksen ennen kuin hän aloittaa mainittujen tietojen käsittelyn tai saa pääsyn mainittuihin järjestelmiin. Tilaajan pyynnöstä kyseinen salassapitositoumus on esitettävä Tilaajalle.
- (4) Palveluntuottajan käyttöoikeudet Tilaajan järjestelmiin tarkastetaan säännöllisesti vähintään vuoden välein ja tarpeettomat tai liian laajat käyttöoikeudet poistetaan. Tarkastamisesta vastaa kunkin järjestelmän osalta se Sopijapuoli, joka ylläpitää ja hallinnoi kyseisen järjestelmän käyttöoikeuksia. Pääsääntöisesti käytetään vain käyttäjäkohtaisia tunnuksia. Yhteiskäyttöiset käyttäjätunnukset ovat sallittuja vain Tilaajan luvalla.
- (5) Tilaajan organisaation mahdolliset ylläpito-oikeudet ja muut käyttöoikeudet tarkastetaan säännöllisesti yhteisesti sovitulla tavalla.

7. Tietoturvaloukkausten käsittely

- (1) Palveluntuottaja ilmoittaa Tilaajalle Palveluun liittyvistä tietoturvapoikkeamista kirjallisesti välittömästi saatuaan ne tietoonsa. Ilmoitusvelvollisuus koskee ainakin toteutuneita tietovuotoja/-murtoja, tietomurron yrityksiä, paikkaamattomia järjestelmähaavoittuvuuksia sekä muita vastaavaa poikkeamia, jotka ovat omiaan nostamaan riskiä Tilaajan Suojattavien tietojen luottamuksellisuuden vaarantumiselle.
- (2) Lisäksi Palveluntuottaja ilmoittaa Tilaajalle muista Palveluntuottajan tuottaman palvelun olennaisista häiriö- tai ongelmatilanteista, joilla voi olla vaikutuksia Tilaajan Suojattavien tietojen luottamukselliselle käsittelylle tai sellaisten henkilöiden asemaan ja oikeuksiin, joiden henkilötietoja Palveluntuottaja käsittelee. Ilmoitus on tehtävä välittömästi Palveluntuottajan saatua niistä tiedon.
- (3) Palveluntuottajan on annettava Tilaajalle vähintään seuraavat tiedot tietoturvaloukkauksesta:
 - kuvattava tietoturvaloukkaus; mikäli kyseessä on henkilötietoihin kohdistunut tietoturvaloukkaus, kuvattava mahdollisuuksien mukaan myös asianomaisten rekisteröityjen ryhmät ja arvioidut lukumäärät sekä henkilötietotyyppien ryhmät ja arvioidut lukumäärät;
 - ilmoitettava tietosuojavastaava tai muu vastuuhenkilö, jolta voi saada asiassa lisätietoja;
 - kuvattava tietoturvaloukkauksen todennäköiset seuraukset; sekä

- kuvattava toimenpiteet, joita Palveluntuottaja ehdottaisi tai joita se on toteuttanut tietoturvaloukkauksen johdosta ja tarvittaessa myös toimenpiteet mahdollisten haittavaikutusten lieventämiseksi.

Mikäli kaikkia edellä mainittuja tietoja ei ole mahdollista toimittaa samanaikaisesti, voidaan tiedot toimittaa vaiheittain ilman aiheetonta viivytystä.

- (4) Palveluntuottaja ohjeistaa henkilöstönsä ja Alihankkijansa Palvelujen tuottamiseen liittyvissä häiriötilanteissa toimimisen sekä niistä ilmoittamisen osalta.
- (5) Palveluntuottaja huolehtii häiriötilanteiden hallinnasta Pääsopimuksen mukaisesti siten, että ongelman rajaus ja korjaus suoritetaan asianmukaisesti yhteisesti sovittujen menettelytapojen mukaisesti.
- (6) Palveluntuottaja on velvollinen auttamaan Tilaajaa tietoturvapoikkeamiin liittyvien vahinkojen minimoinnissa.
- (7) Rikos- ja väärinkäyttötapauksissa tai sellaisia epäiltäessä Tilaaja ja Palveluntuottaja pyrkivät olosuhteet ja lainsäädännön vaatimukset huomioon ottaen neuvottelemaan jatkotoimenpiteistä. Palveluntuottajalla on velvollisuus avustaa Tilaajaa asian selvittämisessä viranomastahojen kanssa.

8. Tietoturvallisuuden liittyvä muutoshallinta ja kehittäminen

- (1) Palveluihin kohdistuvissa muutoksissa toimitaan Pääsopimuksessa määritellyn muutoshallintamenettelyn mukaisesti.
- (2) Tietojärjestelmän tai Palvelujen muuttamista tai laajentamista koskevan suunnittelun alkuvaiheessa tarkistetaan tietoturvallisuuden liittyvät vaatimukset. Tilaaja määrittelee kyseiset vaatimukset. Palveluntuottaja vastaa Tilaajan määrittelemien vaatimusten toteutuskelpoisen ratkaisun kuvaamisesta.
- (3) Palveluntuottaja kehittää Palvelua jatkuvasti tietoturvallisuuden liittyvien vaatimusten täyttämiseksi.
- (4) Palveluntuottaja seuraa Palvelun kannalta olennaista tietoturvallisuuden liittyvää kehitystä ja uutisointia. Palveluntuottaja varautuu ja reagoi aktiivisesti uusiin tietoturvallisuuden liittyviin vaaratekijöihin ja uhkiin.
- (5) Tämän Tietosuoja- ja salassapitoliitteen yhteyshenkilöt vastaavat tämän liitteen päivittämistarpeen seuraamisesta. Päivittämistarve arvioidaan yhteyshenkilöiden kesken vähintään kahden vuoden välein.
- (6) Tämän Tietosuoja- ja salassapitoliitteeseen tehtävät muutokset tulee tehdä kirjallisesti ja molempien Sopijapuolten tulee vahvistaa ne allekirjoituksellaan. Tämän Tietosuoja- ja salassapitoliitteen muutokseksi ei katsota yhteyshenkilöiden vaihtumista.

9. Salassapito

- (1) Sopijapuolet soveltavat tässä Tietosuoja- ja salassapitoliitteessä määriteltyjä turvallisuusjärjestelyitä aina Palveluntuottajan tai sen Alihankkijan käsitellessä Suojattavaa tietoa.
- (2) Tilaaja noudattaa julkisyhteisönä julkisuuslaissa sekä muussa lainsäädännössä olevia salassapitoa, julkisuutta ja yksityisyydensuojaa koskevia säännöksiä. Tällä Tietosuoja- ja salassapitoliitteellä ei voida poiketa lainsäädännön Tilaajalle asettamista pakottavista velvoitteista.
- (3) Palveluntuottajan tulee Palvelua tuottaessaan huomioida erityisesti seuraavien tietoturvallisuusvelvoitteita määrittävien säädösten vaikutus Palvelun tuottamiseen:
 - Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)
 - Asetus viranomaisten toiminnan julkisuudesta ja hyvästä tiedonhallintatavasta (1030/1999)
 - Henkilötietolaki (523/1999) sen kumoamiseen saakka, Tietosuojalaki sen voimaan tulosta alkaen
 - EU:n tietosuoja-asetus (EU 2016/679)
 - Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007)
 - Laki sähköisen viestinnän palveluista (917/2014)
 - Laki yksityisyyden suojasta työelämässä (759/2004)
- (4) Sopijapuolet pitävät salassa kaikki Suojattavat tiedot. Suojattavia tietoja ei saa käyttää omaksi tai toisen hyödyksi tai vahingoksi.
- (5) Sopijapuolet säilyttävät ja käsittelevät Suojattavaa tietoa siten, että se pysyy vain niiden henkilöiden hallussa, joilla on oikeus Suojattavaan tietoon, eikä se joudu ulkopuolisten haltuun, tutkittavaksi tai tietoon.
- (6) Palveluntuottaja käsittelee Suojattavia tietoja vain Palvelun tuottamisen edellyttämässä laajuudessa. Palveluntuottaja antaa Suojattavia tietoja vain niille henkilöille, jotka tarvitsevat Suojattavia tietoja Palvelun tuottamiseen liittyvissä työtehtävissään. Palveluntuottaja sitoutuu antamaan ohjeistusta sekä järjestämään koulutusta erityisesti Suojattavien tietojen asianmukaisesta käsittelystä henkilöille, joilla on pääsy näihin tietoihin.
- (7) Palveluntuottaja vastaa henkilöstön salassapitositoumuksista kohdan 6.4(3) mukaisesti.
- (8) Tilaaja päättää tiedon antamisesta asiakirjasta, joka on saatu Tilaajalta tai joka on laadittu Tilaajan toimeksiantotehtävää suoritettaessa.
- (9) Pääsopimuksen päättyessä Palveluntuottaja ja sen Alihankkijat palauttavat Tilaajan Suojattavaa tietoa sisältävän aineiston ja muun Tilaajan osoittaman Tilaajalle kuuluvan aineiston sekä hävittävät taltioillaan olevan tietoaineiston ja kopiot. Palveluntuottaja vastaa siitä, että Tilaajan aineisto on erillään tai erotettavissa Palveluntuottajan muusta aineistosta. Aineistoa ei saa hävittää, mikäli Tilaaja, laki tai viranomaisten määräykset vaativat sen säilyttämistä.

Tällöin Tilaaja ohjeistaa Palveluntuottajaa tarkemmin siitä, miten sen tulee menetellä.

- (10) Salassapitovelvollisuus on voimassa myös sen jälkeen, kun Tilaajan ja Palveluntuottajan välinen Palvelusopimus taikka yksittäisten Asiakkaiden asuminen Palveluntuottajan palveluiden piirissä on päättynyt.

C. HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELY

10. Henkilötietojen käsittely

- (1) Tilaaja on Tietosuoja-asetuksen mukaisten henkilötietojen rekisterinpitäjä ja vastaa näiden tietojen käsittelystä. Osapuolet ymmärtävät, että rekisterinpitäjänä Tilaaja saa käyttää ainoastaan sellaisia henkilötietojen käsittelijöitä, jotka toteuttavat riittävät suojatoimet asianmukaisten teknisten ja organisatoristen toimien täytäntöön panemiseksi niin, että käsittely täyttää Tietosuoja-asetuksen sekä muun kulloinkin voimassaolevan henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvän lainsäädännön vaatimukset, ja että käsittelyssä varmistetaan rekisteröidyn oikeuksien suojelu.
- (2) Toimittaja ja sen Alihankkijat ovat Tietosuoja-asetuksessa tarkoitettuja henkilötietojen käsittelijöitä. Toimittaja on velvollinen noudattamaan kaikkia henkilötietojen käsittelijälle asetettuja Tietosuoja-asetuksen sekä muun kulloinkin voimassa olevan lainsäädännön velvoitteita sekä varmistamaan alihankintaa koskevissa sopimuksissa, että sen Alihankkijat noudattavat niitä.
- (3) Sopijapuolet ovat sopineet Pääsopimuksessa seuraavista asioista:
- Käsittelyn kohde (mitä tietoja sopimus koskee) ja kesto (sopimuksen voimassaoloaika)
 - Käsittelyn luonne (millaisesta käsittelystä sovitaan, esim. tietojen kerääminen/tallentaminen) ja tarkoitus (miksi henkilötietoja käsitellään, mikä on sopimuksen mukainen tarkoitus henkilötietojen käsittelylle)
 - Henkilötietojen tyyppi (mitä henkilötietoja käsitellään, esim. nimi, osoitetiedot) ja rekisteröityjen ryhmät (keitä rekisterissä on, esim. asiakkaat / onko 9 art. mukaisia erityisiä henkilötietoryhmiä, joiden tietojen käsittelyyn tarvitaan erityisperuste)
- (4) Palveluntuottaja käsittelee henkilötietoja Tilaajan toimeksiannosta vain siinä määrin kuin se on Palvelun tuottamiseksi tarpeen ja vain siihen saakka, kunnes Pääsopimuksen voimassaoloaika on päättynyt tai Palveluntuottajan avustamisvelvollisuus on päättynyt Tilaajan ohjeistuksen mukaisesti. Palveluntuottajalla ei ole oikeutta käyttää saamiaan henkilötietoja omassa toiminnassaan, käsitellä niitä tämän Tietosuoja- ja salassapitoliitteen vastaisesti, yhdistää henkilötietoja muuhun hallussaan olevaan aineistoon eikä luovuttaa niitä. Tilaaja ohjeistaa Palveluntuottajaa henkilötietojen siirtoon tai tuhoamiseen liittyvästä menettelystä Pääsopimuksen päättämisen yhteydessä.
- (5) Palveluntuottaja ei saa käsitellä, siirtää tai luovuttaa Tilaajan henkilötietoja EU tai ETA-alueen ulkopuolelle. Myös palvelimien tulee sijaita EU- tai ETA-alueella

ja Palveluntuottajan tulee ilmoittaa Tilaajalle niiden sijoituspaikat. Palveluntuottajan on ilmoitettava Tilaajalle etukäteen, jos palvelimien sijaintipaikka muuttuu.

- (6) Mikäli Toimittaja käsittelee henkilötietoja omassaan tai Alihankkijansa järjestelmässä, ja mikäli rekisteröidyllä on oikeus saada tiedot koneellisessa muodossa, Palveluntuottajan on huolehdittava siitä, että sen käsittelemät henkilötiedot ovat sellaisessa yleisesti käytetyssä ja koneellisesti luettavassa muodossa, että ne voidaan automaattisesti irrottaa järjestelmästä siirrettäväksi toiseen järjestelmään.
- (7) Mikäli Palveluntuottaja käsittelee henkilötietoja omassaan tai Alihankkijansa järjestelmässä, on se velvollinen tallentamaan lokitiedot kaikista henkilötietojen käsittelytoimista, mukaan lukien henkilötietojen katselusta. Tilaajan pyynnöstä kyseiset lokitiedot on toimitettava Tilaajalle. Lokitietoihin liittyvistä velvoitteista sovitaan tarkemmin Pääsopimuksessa tai sen liitteissä.
- (8) Palveluntuottajan ja sen Alihankkijan on pyynnöstä tehtävä Tietosuoja-asetuksen 31 artiklan mukaisesti yhteistyötä valvontaviranomaisen kanssa sen tehtävien suorittamiseksi.
- (9) Palveluntuottajan on tarvittaessa avustettava Tilaajaa Tietosuoja-asetuksen 35 artiklan mukaisen vaikutusten arvioinnin tekemisessä ja 36 artiklan mukaisen ennakko kuulemisen toteuttamisessa.
- (10) Sopijapuolet laativat yhdessä Tietosuoja-asetuksen 35 artiklan mukaisen vaikutustenarviointidokumentin Palvelulle sen suunnitteluvaiheessa, mikäli sellainen on lainsäädännön tai viranomaisten ohjeistuksen mukaan laadittava.
- (11) Mikäli Tietosuoja-asetus edellyttää tietosuojavastaavan nimeämistä, on Palveluntuottajan nimettävä Tietosuoja-asetuksen 37 artiklan mukaisesti tietosuojavastaava ja ilmoitettava hänen yhteystietonsa Tilaajalle. Tietosuojavastaava tai muu Palvelun tietoturvallisuudesta vastaava henkilö on velvollinen osallistumaan ilman eri veloitusta pyydettyä Palvelun seurannan johtoryhmän tai muun vastaavan elimen kokouksiin.
- (12) Toimittajan tulee noudattaa sisäänrakennettua ja oletusarvoista tietosuoja Palvelun toimittamisessa ja kehittämisessä. Tämä tarkoittaa tietosuojaperiaatteiden sisällyttämistä aikaisessa vaiheessa henkilötietojen käsittelyn osaksi. Tietosuoja-asetuksen vaatimusten toteutuminen tulee taata henkilötietojen käsittelyn koko elinkaaren ajan.
- (13) Palveluntuottaja sitoutuu ilman aiheetonta viivästystä ilmoittamaan Tilaajalle kaikista rekisteröityjen pyynnöistä, jotka koskevat Tietosuoja-asetuksen sekä muun voimassaolevan lainsäädännön mukaisten rekisteröidyn oikeuksien käyttämistä.
- (14) Palveluntuottaja sitoutuu avustamaan Tilaajaa asianmukaisilla teknisillä ja organisatorisilla toimenpiteillä, jotta Tilaaja pystyy täyttämään velvollisuutensa vastata pyyntöihin, jotka koskevat rekisteröidyn oikeuksien käyttämistä. Henkilötietojen käsittelijänä Toimittaja ymmärtää, että näiden oikeuksien käyttämistä koskevat pyynnot voivat edellyttää siltä avustamista rekisteröidylle tiedottamisessa ja viestinnässä, rekisteröidyn pääsyoikeuden toteuttamisessa,

henkilötietojen oikaisemisessa tai poistamisessa, käsittelyn rajoittamisen toteuttamisessa ja/tai henkilötietojen siirtämisessä järjestelmästä toiseen.

- (15) Tietoturvaloukkauksen sattuessa Palveluntuottajan tulee avustaa Tilaajaa Tietosuoja-asetuksen 33 ja 34 artiklojen edellyttämän ilmoituksen tekemisessä valvontaviranomaiselle ja rekisteröidylle.
- (16) Mikäli Palveluntuottaja käsittelee luonnollisten henkilöiden osoite- ja muita yhteystietoja omassa tai Alihankkijansa järjestelmässä, on sillä oltava valmius asettaa ja hallinnoida tietojen luovutuksia koskevia rajoituksia, jollaisia voi aiheutua esimerkiksi väestötietolain mukaisesta rekisteröidyn turvakiellosta. Palveluntuottajan tulee pystyä rajoittamaan rekisteröidyn henkilötietojen käsittelyä osittain tai kokonaan Tilaajan vaatimalla tavalla. Rekisteröidyn henkilötietojen rajoittaminen ei saa johtaa muiden rekisterissä olevien luonnollisten henkilöiden henkilötietojen rajoittamiseen, ellei Tilaajan ja Palveluntuottajan kesken kirjallisesti toisin sovita.

D. MUUT EHDOT

11. Palvelun seuranta ja tarkastaminen

- (1) Tämän Tietosuoja- ja salassapitolitteen mukaisen Palvelun seurannan ja tarkastamisen tavoitteena on Palvelun ylläpidon ja tietoturvallisuuden sekä niiden jatkuvan kehittämisen varmistaminen sekä Suojattavan tiedon salassapidon toteutuminen.
- (2) Tilaajalla on oikeus muuttaa, täydentää ja päivittää Palveluntuottajalle antamia Tietoturvasuositteita. Ohjeiden muutokset, täydennykset ja päivitykset voivat liittyä teknisiin tai organisatorisiin toimenpiteisiin, jotka koskevat tietoturvaa, henkilötietojen käsittelyä tai tietosuojaa. Palveluntuottaja tekee tarvittavat muutostyöt Tilaajan ohjeiden mukaisesti. Jos Tilaajan ohjeiden muutokset aiheuttavat Toimittajalle olennaisia muutostöitä (yli yksi (1) henkilötyöpäivää), lisäkustannuksista sovitaan erikseen hintalitteen mukaisesti. Palveluntuottaja ja sen Alihankkijat sitoutuvat noudattamaan näitä muutettuja, täydennettyjä tai päivitettyjä ohjeita.
- (3) Toimittaja toimittaa Tilaajalle erikseen pyydettyä jälkikäteen tietoturvaraportin, josta tulee ilmetä ainakin:
- Mahdolliset henkilöstön ja alihankintaketjun muutokset ja tarvittaessa niihin liittyvät turvallisuusselvitykset
 - Tietoturvasuositteiden päivitystarvetta mahdollisesti aiheuttavat tuotekehityssuunnitelmat
 - Muutokset tietoturva- ja -suojaohjeistuksessa
 - Tehdyt tietoturvasuositteet (haavoittuvuuksien paikkaukset, versiopäivitykset, turvaohjelmistojen asennukset jne.)
 - Toteutuneet tietovuodot/-murrot sekä niiden laajuus ja vakavuus. Henkilötietoja mahdollisesti vaarantavat vuodot Toimittaja raportoi välittömästi.
 - Tietomurron yritykset

g. Paikkaamattomat järjestelmähaavoittuvuudet sekä muut vastaavat poikkeamat, jotka ovat omiaan nostamaan riskiä Tilaajan Suojattavien tietojen luottamuksellisuuden vaarantumiselle.

- (4) Palveluntuottaja sitoutuu reagoimaan viimeistään 72 tunnin kuluessa Tilaajan yhteydenotosta ja vastaamaan viimeistään yhden (1) viikon kuluessa Tilaajan tietoturva, henkilötietojen käsittelyä tai tietosuojaa koskeviin ilmoituksiin, reklamaatioihin tai muihin viesteihin, pois lukien Tietosuoja-asetuksen mukaiset tietoturvaloukkaukset, joihin Palveluntuottaja reagoi kohdan 7 (1) mukaisesti välittömästi saatuaan ne tietoonsa.
- (5) Toimittaja seuraa tämän Tietosuoja- ja salassapitoliitteen edellyttämän turvallisuustason toteutumista toiminnassaan säännöllisesti ja suunnitelmallisesti, kirjaa mahdolliset poikkeamat ja raportoi ne Tilaajalle viivytyksettä sekä aloittaa korjaustoimet ensi tilassa. Tilaaja seuraa Palvelun turvallisuustason toteutumista yhteistyössä Palveluntuottajan kanssa.
- (6) Palvelun tarkastamiseksi suoritettava auditointimenettely on määritelty tämän Tietosuoja- ja salassapitoliitteen kohdassa 12.
- (7) Tilaaja ei vastaa Palvelun seurannan ja tarkastamisen perusteella tehtävistä korjauksista aiheutuvista kustannuksista.

12. Auditointi

- (1) Tilaajalla on oikeus auditoida Palvelu ja sen toimittaminen sekä siihen liittyvät Palveluntuottajan järjestelmät. Auditoinnissa Tilaajalla on oikeus käyttää ulkopuolista auditoijaa. Palveluntuottaja voi vaatia auditoijan vaihtamista, mikäli ulkopuolinen auditoija on sen suora kilpailija.
- (2) Auditointi on suoritettava siten, ettei Palveluntuottajan muiden asiakkaiden tietoturva tai heidän tietojensa luottamuksellisuus vaarannu.
- (3) Tilaaja voi suorittaa auditoinnin enintään kaksi kertaa kalenterivuodessa, ellei pakottavasta lainsäädännöstä, viranomais määräyksistä tai tietoturvauhasta muuta johdu. Tilaajalla on aina erityisestä syystä, kuten epäiltyjen tai toteutuneiden tietoturvapoikkeamien tai väärinkäytösten yhteydessä, oikeus suorittaa auditointi.
- (4) Palveluntuottaja vastaa siitä, että Palvelu ja siihen liittyvät tietojärjestelmät on auditoinnin suorittamiseksi dokumentoitu asianmukaisesti.
- (5) Tilaaja laatii ennen auditointiin ryhtymistä auditointisuunnitelman. Auditoija laatii auditointiraportin, johon sisältyy mahdollisten todettujen puutteiden lisäksi ehdotus tarvittavista korjaustoimenpiteistä. Tilaaja luovuttaa auditoijan laatiman tarkastusraportin Palveluntuottajalle korjaustoimenpiteitä varten.
- (6) Tilaaja vastaa auditoinnin järjestämisen kustannuksista. Mikäli kuitenkin auditoinnissa havaitaan merkittäviä puutteita Palveluntuottajan

turvallisuusjärjestelyissä tai tämän Tietosuoja- ja salassapitoliihteen noudattamisessa, vastaa auditoinnin kustannuksista Palveluntuottaja.

- (7) Palveluntuottajan tulee korjata tarkastuksessa havaitut puutteet viipymättä, kuitenkin viimeistään 30 vuorokauden kuluessa Tilaajan kirjallisesta ilmoituksesta, ellei asiasta ole toisin nimenomaisesti sovittu. Olennaiset puutteet, jotka muodostavat ilmeisen uhan tietoturvallisuudelle, on korjattava heti.
- (8) Toimittajan Pääsopimuksen tai tämän Tietosuoja- ja salassapitoliihteen vastaisista laiminlyönneistä tai virheistä aiheutuneet auditoinnissa ilmenneet puutteet ja virheet Toimittaja korjaa veloitusetta.
- (9) Tilaajalla on oikeus luovuttaa muille viranomaisille tieto tarkastuksen lopputuloksesta.

13. Sopimussakko

- (1) Tilaajalla on oikeus saada Palveluntuottajalta sopimussakkoa jokaista tämän Tietosuoja- ja salassapitoliihteen olennaista rikkomusta kohden ilman velvollisuutta näyttää toteen sille rikkomuksesta aiheutunutta vahinkoa. Korjattavissa olevien muiden kuin olennaisten rikkomusten osalta Tilaajalla on oikeus sopimussakkoon vain, mikäli Palveluntuottaja ei korjaa rikkomusta 14 päivän kuluessa tai muussa sovitussa ajassa Tilaajan ilmoituksesta. Sopimussakkoon aina oikeuttaviksi olennaisiksi rikkomuksiksi katsotaan ainakin tietoturvaloukkaukseen johtavat rikkomukset, rekisteröidyn vahingonkorvausoikeuteen johtavat rikkomukset, sekä muut vakavuudeltaan näihin rinnastuvat rikkomukset.
- (2) Sopimussakon määrä jokaista Tietosuoja- ja salassapitoliihteen sopimusrikkomusta kohden on

[5%] kyseessä olevan Palvelusopimuksen kuukausittaisesta kokonaisarvosta, kuitenkin vähintään [5.000] euroa ja enintään [100.000] euroa kuukaudessa
- (3) Jos Toimittaja samalla teolla rikkoo useita tämän Tietosuoja- ja salassapitoliihteen velvoitteita, katsotaan se kuitenkin vain yhdeksi sopimussakkoon oikeuttavaksi rikkomukseksi.
- (4) Tässä tietosuojaliitteessä tarkoitettu sopimussakko ei vähennä Tilaajan oikeutta vahingonkorvaukseen, eikä sopimussakkoihin Palvelusopimuksen mukaisista virheistä palvelussa.
- (5) Mikäli Toimittaja ei ole korjannut korjattavissa olevaa rikkomustaan 14 päivän kuluessa, katsotaan rikkomus uudeksi rikkomukseksi, jolloin Tilaaja on oikeutettu uuteen sopimussakkoon. Määräajan päättymisestä alkaa aina uusi tämän kohdan mukainen määräaika, ja rikkomus voidaan katsoa toistuvaksi uudeksi rikkomukseksi. Muiden kuin olennaisten rikkomusten osalta Tilaajalla ei ole oikeutta sopimussakkoon uudelta määräajalta, mikäli Palveluntuottaja korjaa rikkomuksen uuden määräajan kuluessa.

- (6) Ennen sopimussakon perimistä Tilaajan tulee ilmoittaa Palveluntuottajalle kirjallisesti tämän Tietosuoja- ja salassapitoliitteen rikkomuksesta. Rikkomus käsitellään Palvelusopimuksen mukaisessa Palvelun ohjausryhmässä tai muussa vastaavassa Sopijapuolten välisessä organisaatiossa taikka neuvotteluissa, tai sellaisen puuttuessa, Sopijapuolten välisissä keskusteluissa.
- (7) Tämän kohdan mukainen sopimussakko ei rajoita tai vähennä Tilaajan oikeutta vahingonkorvaukseen tai Pääsopimuksen mukaisiin muihin sanktioehtoihin.
- (8) Tilaajalla on oikeus kuitata sopimussakkoa vastaava määrä Pääsopimuksen mukaisen Palvelun veloituksista.

14. Vahingonkorvaus

- (1) Tämän Tietosuoja- ja salassapitoliitteen salassapitoa koskevien velvoitteiden rikkomiseen ei sovelleta Pääsopimuksen vastuunrajoituksia koskevia ehtoja.
- (2) Jos Tilaaja on Tietosuoja-asetuksen 82 artiklan 4 kohdan mukaisesti maksanut rekisteröidylle korvauksen aiheutuneesta vahingosta, ja jos kyseisen vahingon voidaan katsoa aiheutuneen Palveluntuottajan tai sen palveluksessa olevan henkilön tai Palveluntuottajan Alihankkijan menettelyn tai laiminlyönnin seurauksena tai johdosta, on Palveluntuottaja velvollinen korvaamaan Tilaajalle Tilaajan maksaman korvauksen täysimääräisesti sovittujen vastuunrajoitusten estämättä.
- (3) Mahdollinen sopimussakko ei rajoita miltään osin Tilaajan oikeutta saada vahingonkorvausta sopimusrikkomuksesta siltä osin, kun Tilaajalle aiheutunut vahinko ylittää sopimussakon määrän.